KARİKATÜR

BÜYÜKLER ARASINDA OYNANAN :
SANDALYE OYUNU!..

— Duyuyor musun? İçeride ya iç güvey var, ya hokkabaz...
— Yok yahu, adamcağız partiden adaylığını koyacak, talim yapıyor!.

Ankaraya Mektup

AH ÇOCUKLUK!

Şimdiki çocuklara bakıyorum; gelsin çikolata, gitsin pasta.. gırla...

Bizim zamanımızda öyle orta halli aileler çikolataya, pastaya her vakit uzanamazdı. Şeker bayramile kandillerde şeker boldu. Bizim pastalarımız, ramazan iftarlarından artan ve dura dura şekerlenmiş tepsiler dolusu baklava ve samsa idi...

Şeker bayramlarından o kadar şeker kalırdı ki aylarca büfelerin,, camlı dolapların gözlerinde sürünür, kutuların mukavvalarına, yahut kâğıt tentenelerine yapışıp kurur, renklerini kaybederlerdi. Tatlılar da şimdiki Şam baklavaları gibi bir nevi yemiş haline gelirdi.

Yine bizim zamanımızda şimdikilerin bilmediği yemişler de vardı. Meselâ, Abdülleziz isimli küçücük, mercimek büyüklüğünde kök gibi bir yemiş vardı ki beş on tanesini birden ağzımıza atar, çiğner ve böylece çıkardığımız pek lezzetli südünü içerek posasını atardık. Sonra hurmaların envaı vardı. Birbirine yapışık, lüzucî bir hurma vardı ki, adına balçık hurması denilen bu yemiş, vahşi ve doyurucu bir tatlılık verirdi. Mekke hurması ise kuru, fakat nefisti. Bunlardan başka daha pek çok nevide hurmalar, İmparatorluğun Arabistan kısmından fevç fevç İstanbula gelir, bize lezzet verirdi. Küçüklüğümüzde yine lezzetle yeyip de şimdi mevcut oldukları halde yüzlerine bakmadığımız pestil, keçiboynuzu, dut kurusu, zerdali kurusu gibi şeylerse ceplerimizin daimî sâkinleriydi.

Ağaçlarının tepesinden inmediğimiz dut, çakaleriği, incir gibileri ise hem midemizi, hem de spor ihtiyacımızı tatmin eden mevcudiyetlerdi. Hele bugünkü nesilden pek azının tanıdığı çitlenbik ise yeşilken patlangaçlarımızı, siyah renge girince boğazımızı alâkalandıran bir nesne idi.

Kuzu kestanesini çiy iken yer zevklenir, büyüğünün ise kebabına bayılırdık. Hele tel kalburda patlattığımız mısır buğdağına iklimler bağışlar, gece geçen henüz fırından çıkmış beş paralık kıtır kıtır simide de can verir gibi olurduk. Dahası var; kışın boza, yazın dondurma ile pek can ciğerdik.

Bozanın bazan yalnız ekşisini, bazan yalnız tatlısını, bazan da karışığını, tarçınlı ve zencefillisini tercih eder, ince emzikli ufak teneke ibriklerden içmesini ise zevkin son merhalesi sayardık.

Hele yaz vakitlerinde mahallenin tâ üst başından, dondurmacının :

— Vişneli var, kuru kaymaklım!...

Nârasını işitir işitmez kapıya koşar, istridye şeklindeki tabakları doldurtarak yutar ve sonra yalardık.

Diğerlerini saymayacağım, normal yemişler malûm. Fakat yine orijinalları içinde meselâ havucun dip kısmından fındığını çıkararak yemek, lâhananın koçanını kemirmek, taze baklanın içinden uçlanmak, karpuz ve kavun çekirdeği, yahut ayçiçeği çıtırdatmak, tatlı limon emmek... gözümüzü ve midemizi bir türlü tatmin edemeyen yemiş ihtirasımızı bir dereceye kadar öldüren ve bizi karın ağrılarına tutturan aç gözlülüklerimizdi.

Kirazı ve üzümü çekirdeğile, kabak çekirdeğini kabuğile yemek, karpuz ve kavun kabuğu kemirmek ise artık arsızlığın bir eseri de addedilse bile hepimizin yaptığı (hadi hadi siz de yapmışsınızdır ya!) ve hattâ görüldü ise üzerine hazmedici bir de dayak yediği hareketlerdir ki bugün biz yaştakilerin yapamayacağı ve hattâ yaptıklarımı düşündükçe kızardığı hareketlerdi.

Ah çocukluk ah!.. İnsan o yaşta ne oyuna, ne de yemişe doyar. Keşke daha fazla yapsaydık!.

Zaparta

Akıl Hocası

Vezirköprüde N. T. :

"1. Nedeen uyurken gözlerim kapanıyor?

2. Doyduktan sonra neden yiyemiyorum?

3. Bilmediğim şeylere neden aklım ermiyor?,,

CEVAP :

1. Belki gözleriniz açıktır da uyuduğunuz için farkına varmıyorsunuz!

2. Devekuşu olmadığınız için.

3. Aklınızı bildiğiniz şeylere harcadığınızdan!

★

Nazillide S. T. :

"1. Musiki, niçin, bazılarını neşelendirip bazılarına üzüntü veriyor?

2. Aşk, ibadet midir?,,

CEVAP :

1. Musiki parçalarının bazıları neşe verir, bazıları üzüntü... Curcuna faslında ağlayıp Hüseyni makamında güleni gördünüz mü?

2. Eskiden ibadetmiş, şimdi ticaret oldu!

★

Ankarada M. K. :

"İstediği kürkü alamadığım için nişanlımla aram açıldı... Kendisini seviyorum. Mesut olmak için ne yapmalıyım?,,

CEVAP :

Ya nişanlınıza kürk alacak bir durum temin edinceye kadar evlenmeyi savsaklarsınız, yahut nişanlınızı başınızdan savarsınız... Bütün ömrünüzce azap çekeceğiniz yerde kısa bir üzüntüyle tehlikeyi savuşturmak elinizdedir.

★

Eskişehirde M. B. :

"İnsan kaç yaşında evlenirse daha mesut olur?,,

CEVAP :

Ailenin maddî ve manevî saadetini hangi yaşta temin edebilirse o yaşta!

★

Çumrada İ. Ö. :

"Bir oğlum, bir kızım var... Babaları öldü. Çocuklar evlenecek çağda... Hangisini daha evvel evlendirirsem rahat edebilirim?,,

CEVAP :

Hangisine daha evvel yağlı bir kuyruk isabet ederse!

★

Yeşilköyde Ç. M. A. :

"1. Felek kimdir?

2. Biz öy.e bir faka bastık ki kurtulacağımız şüpheli... Kurtulabilmek için ne yapmalıyız?,,

CEVAP :

1. Burhanlısı mı, Burhansızı mı?.. Burhanlısı olursa Cupmhuriyet muharriri ve belediye âzası, Burhansızı olursa gök yüzü ve talih!

2. Bastığınız fakın cinsine bağlı... Dileriz ki "Ört ki ölem!,, cinsinden olmasın!

★

Adanada M. B. :

"Sevdiğim kız, evlenme teklifimi kabul etmediği halde, gözlerini benden hiç ayırmıyor. Onunla nasıl bir yuva kurabilirim?,,

CEVAP :

Çalışarak geçinen ve ailesini geçindiren kızlar için evlenme teklifine bir çırpıda "evet!,, diyebilmek kolay bir iş değil... Teklifinizi, her ikiniz için, daha müsait olacak bir zamanda tekrarlayınız!

Akıl Hocası

HACIAĞA SOLAKMIŞ!

Hacıağa, çarıklı diplomat denen cinsten açıkgöz bir adamdı. Yalnız okuyup yazması yoktu. Sadece resim yapar gibi imzasını atmasını bilirdi. Bu da köydeki resmî işlerini yürütmek için kâfi geliyordu.

Hacıağa bir gün İstanbula geldi. Vapurla Haydarpaşadan Köprüye geçerken herkesin gazete okuduğuna dikkat etti. Kendi kendine:

— Burada herkes okumak biliyor. Ben boş otururs am ayıp olur. On kuruş verip bir gazete de ben alayım! dedi.

Müvezzii çağırıp aldığı bir gazeteyi süzüyor, okuduklarını anlıyormuş gibi görünmek için arasıra başını sallıyor, gülümsüyordu.

Bir aralık karşısında oturan iki delikanlının kendisine bakıp bakıp güldüklerini gördü, fena halde canı sıkıldı:

— Ne gülüyorsunuz be çocuklar, dedi, suratımda Karagöz mü oynuyor?

Delikanlılardan biri:

— Suratına değil, gazete okuyuşuna gülüyoruz, dedi.

Hacıağa kuşkulanarak:

— Gazete okuyuşumda ne varmış? diye sordu.

— Daha ne olacak. Gazeteyi ters tutmuşsun..

Şaşırır gibi olan Hacıağa kendini topladı:

— Oğlum okumak bilmediğimden değil, ben solağım da ondan! dedi.

No. 547, CİLT: 22, SENE: 11 FİYATI 15 KURUŞTUR 20 HAZİRAN 1946

Karikatür

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ MİZAH MECMUASIDIR

BÜTÜN MİLLETLER SULH GÜVERCİNİNİN HASRETİNİ ÇEKİYORLAR..

Açlar sofranın başında!...

— Açık söyle, para istiyorsan vereyim, yok adaylık için ise partilerden birine müracaat et!.

HAFTADAN HAFTAYA

Toza Dumana Dair

DIŞARIYA bakıyorum: Tozdan dumandan ferman okunmuyor. Dünyanın canına, rahatına musallat olmuş zorbaları elbirliğile yere sermiş ve başta kendileri olduğu halde büyüklü küçüklü bütün milletleri bu zorbaların şerrinden kurtarmış olan kahramanlar birbirlerile âdeta kanlı bıçaklı olmuş vaziyettedirler. Eskiden olduğu gibi şimdi de:

"— Bizim kimsenin bir çöpünde gözümüz yok. Maksadımız insanlık adına dünyaya bir rahat nefes aldırmaktır,, diyorlar.

Eksik olmayın, sağ olun, var olun ama neden bu işi bir ayak evvel bitirmiyorsunuz; bir yıldanberi seyyar canbazhane kumpanyaları gibi memleket memleket dolaşıyor ve bir türlü bir neticeye eremiyorsunuz. Mademki maksadınız bu kadar basit ve ortada artık korkulacak bir zorba kalmadı. Bundan sonra bir yenisinin türeyememesi için hangi tedbiri lüzumlu görüyorsanşz alıp yerli yerinize çekilmenize ne mâni var?

Yüz yüze geldikleri zaman biri ötekine:

— Yahu ben senin tutumunu beğenemiyorum. Bir mızıkçılık çıkaracaksın gibi geliyor bana. Çekil git Allah aşkına kendi memleketine. Bak sen de bu kadar yoruldun. Söz aramızda kaplanı tabaklanmış bir kaplan postu haline getirdik, kuyruksuz gorili samanla doldurup camekâna koyduk ama bizim de iler tutar yerimiz kalmadı. Çekil git. Yoksa bu sefer de senin bir yedi belâ haline geldiğine hükmederek "Ne yapalım; seferi daha bitirememişiz; çarıkları bir kere daha bağlamak zorunda kalacağız,,

Deseler belki de ortalık süt liman olacak. Fakat böyle açık bir konuşmaya yanaşmadan boyuna hak, hürriyet, demokrasi diye işi medreseye döküyorlar ve bizim eski gazeteciliğin unutulmuş bir tabiri üzere ufku siyasî kararıkça kararıyor.

Resmî müzakereleri yapanların ilmî ve âfakî hak ve hukuk nazariyelerine mukabil dünya matbuatı "yandım Allah!,, çağırıyor; yani müzakerecilerin söyleyeceğini gazeteciler ve hariçten gazel okuyan diplomatlar söylüyorlar.

Ecnebî gazetelerini karıştıran bir arkadaş ciddiyetle:

— Yahu bir üçüncü dünya harbinin önüne geçilemeyecek galiba! diyordu.

— Sen bir kaç ecnebî dili mi öğrendin? diye sordum.

— Yooo, dedi, Avram Galanti efendinin Büyük Millet Meclisine kabul ettirdiği teze rağmen onu Üniversite profesörlerinin de kolay kıvıracaklarını zannetmem. Bize mi düşmüş??

— Öyleyse nereden anlıyorsun?

— Kazma dişli üçüncü cihan harbi karikatürlerinden... Görmüyor musun bizimkiler gibi ecnebî gazetelerinde de onlardan geçilmiyor.

Bir teselli ihtiyacile:

— İnanma, dedim, olacak şey değil. Çünkü bir taraf çok kuvvetli.

Arkadaş güldü:

— İkinci muharebe başlamadan evvel de bir taraf yine çok kuvvetli görünüyordu ama bu Hitlerin durumu ters görmesine mâni olmadı.

* * *

İçeri bakıyorum. Orada da bir başka toz dumandan göz gözü görmeyecek halde.

— Yahu ne istiyorsunuz?

— Daha anlatamadık mı? Demokrasi, hürriyet, söz hakkı, içtima bilmem nesi vesaire...

— Peki söyle birader; ağzına gem takmadılar ya senin? İstersen radyo gibi ağzına bir oparlör tak öyle konuş.

— Peki ama dinlemiyorlar.

— O başka mesele. Söylemek senin hakkın; seni dinlemek yahut dinlememek de benim hakkım Dinletmesini bilmek de ayrı bir hünerdir. "Birinin dokuz darbı meseli vardır; dokuzu da ahlat üstüne,, diye meşhur bir ata sözü vardır. Senin bütün söyleyeceklerin: "Ben hürriyet istiyorum,, un variyasyonlarından ibaret kalırsa elbet dinlemekten usanırlar.

— Ben sade bunu söylemiyorum. Bundan başka...

— Doğru. Bundan başka bir de: "Sen beceremiyorsun,, teranesi var. Fakat bu da yine Arabın gazeli gibi bir uzun yalel'den ibaret. Neleri niçin beceremediğimi misallerile, delillerile söyleyecksin; bunları kimin benden daha iyi

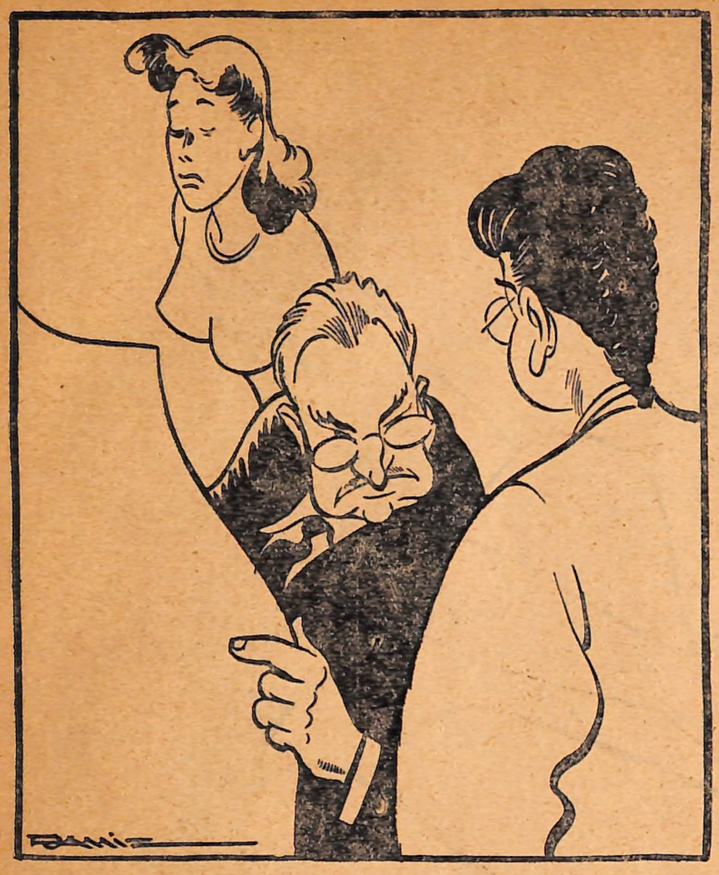

— Oğlum hayatında kimseye kavuk sallama..
— Kavuk neredeki sallayayım baba, yeni nesil şapka bile kullanmıyor!.

MERAK!

Şerife, evin yeni hizmetçisi. İlk günlerde telefonun zili çaldıkça kapı çalınıyor diye koşup kapıyı açıyordu. Öğrettiler:

— Buna telefon derler. Nasıl evin bir numarası varsa telefonun da numarası var. Telefon çaldığı zaman açarsın. Bizim evin numarası 2290. Bu numarayı sorarlarsa kimi istiyorsunuz diye sorarsın. Hangimizi istiyorlarsa ona haber verirsin. Evde kimse yoksa kendin cevap verirsin! Anladın mı?!.

Ertesi gün Şerife evde yalnızdı. Zil çaldı. Alışkanlıkla önce kapıya, sonra telefona koştu. Açtı.

— Alo!.. Orası 22960 mı?

Şerife hayretle sordu:

— Evet! ne biliyorsunuz?

HAYIRDIR İNŞALLAH!

Uzun zamandanberi konuşuyorlardı. Kız artık evlenmek niyetinde idi. Delikanlı ise hiç oralı değildi. Bir gün genç kız:

— Hayırdır inşallah!. dedi. Akşam rüyamda ikimizi evlenmiş gördüm!.

Delikanlı alâka ile sordu:

— Kiminle evlenmiştin?

Kız biraz bozuldu. Ama renk vermeden cevap verdi:

— Seninle canım!

Delikanlı kahkahayı bastı:

— Rüya!..

YERİNDE SAY!

Beşle sekiz yaşları arasında on kadar yavru askerlik oynuyorlardı. Yüzbaşının oğlu Çetin subay, öbürleri de asker olmuşlardı. Çünkü Çetin kumandaları biliyordu.

— Hazırol!
— Uygun adım, marş!
— Sağa çark!
— Sola çark!
— İleri, marş!.

Derken yerinde saydırmak istedi. Fakat bunun için nasıl kumanda verileceğini hatırlayamadı. kısa bir düşünceden sonra şöyle bağırdı:

— Çabuk yürüyün, ama bir yere gitmeyin!.

ZORLU BİR KAZA

Kazalardan, belâlardan bahis açılmıştı. Biri:

— Şu elimdeki çiziği görüyormusunuz? dedi. Dört sene evvel sekiz katlı bir binadan düşmüştüm de o zaman...

Dinleyenlerin gözleri fal taşı gibi açılmıştı:

— Sekizinci kattan düştün de bu kadarcık bir çizikle mi kurtuldun?!.

— Yok canım!. Bina sekiz katlı idi ama ben birinci kattan düştüm!.

ÇARE

Kız yirmi yaşında. Anası kocaya gitsin diye dört gözle bakıyor. Fakat küçük bayan tembel mi tembel. Sabahları saat ondan evvel uyanmaz. O da anasının zorlamasile!.

Bir sabah kadın fena halde sinirlendi:

— Kız! diye bağırdı. Seni bu yataktan çıkarmak için ne yapmalı?.

Öteki yattığı yerde gerinerek cevap verdi:

— Kuş tüyü bir yatak almalı!.

SPORCUNUN ÇOCUKLARI

Babaları eski sporculardandı. Artık çoluğa çocuğa karışmış olmakla beraber bir maçı kaçırmaz, giderdi. Altı tane oğlu olmuştu. Yumurcaklar da babaları gibi birer top meraklısı yetişiyorlardı.

Derken Allah bir yedinci oğlan daha verdi. Küçüklerden biri pek sevindi:

— Baba!.. dedi. İşler yolunda. böyle giderse tam bir futbol takımı kurabileceğiz!.

UYKU VE ELBİSE

Biri gazete, biri piyes muharriridir. Gazete muharriri kılığına kıyafetine pek özenmez. Piyes muharriri ise her an sahneye çıkıp boy gösterecekmiş gibi kendine özenir de özenir! İşin tuhafı, arkadaşının dervişçe kıyafetini onun parasızlığına yorar. Bir gün:

— Yahu, bu ne kılık, kıyafet? dedi. Üstün başın buruş buruş! yoksa akşam elbisenle mi uyudun?.

Öbürü hiç bozmadan cevap verdi:

— Evet. Tiyatroya gitmiştim. Senin piyesini seyrettim!.

ÇOK ŞÜKÜR

Küçük Fatoş annesile beraber ninesini ziyarete gitmişti. Sofu bir bayan olan nine, Fatoşa sordu:

— Geceleri yatağa girdiğin zaman dua ediyor musun kızım?

Fatoş saf bir tavırla cevap verdi:

— Hayır!. Ama annem dua ediyor.

— Ne diyor?

— "Çok şükür zıbardı,, diyor.

DAHA BELLİ DEĞİL

Karılarından konuşuyorlardı. Biri:

— Seninki pek kartaloş! dedi. Kaç yaşında var??

Öbürü güldü:

— Otuz dördünde var, yok!

— Canım şunu tastamam söylesene... Otuz dördünde var mı, yok mu?.

— Daha belli değil!. Zannederim bu sene doğum gününü kutlamayacak!..

yapabileceğine ben ve başkalarını ikna edeceksin. Yoksa bir alay hakaret ve tezyif lâkırdılarile karışık sözüm ona tenkitlere söz hürriyeti der de bu gürültüye halkın pabuç bırakacağına inanırsan aldanırsın.

Karikatür

— Bu sene denize giriyorsun, nasıl oldu bu böyle?
— Basit, arkama giyecek bir şeyim yok da ondan!.

— Mevsim gelir gelmez deniz kazaları da başladı..
— Vah vah, boğulan mı var?
— Hayır, plâjda tanışıp evlenenler var!.

Erkek — Şamandıranıza bağlanabilir miyim?.
Kız — İsliminiz bitmişe benziyor!.

— Peşime düşen aptalları hep kandırırım: "Buradan 20 kilometre uzakta oturuyorum„ derim, peşimi bırakırlar!
— Güzel bir akıl, nerede oturuyorsunuz?
— Yirmi kilometre uzakta!.

YAŞAMAK

Yazan: ÇALAPALA

Saat on. Deniz Kıraethanesinde daha epeyce müşteri var. Birinci masada üç kişi; prafa oynuyorlar. İkinci masada iki; tavla. Üçüncü masada gazeteleri bitiremeyen bir müşteri. Dördüncü masada dört politika meraklısı. Yeni partilere, yeni seçimlere dair konuşuyorlar. O kadar kendilerinden geçmişler ki etraflarına bile baktıkları yok.

Son masadaki müşteri de nargilesini tokurdatıyor. Bu da emekli bir albay. Kimse ile konuşmaz. Oyun oynamaz, siyasî münakaşalara da girmez. Gayet ağırbaşlı bir adamdır. Vazifeye devam eder gibi gazinoya gelir. Günde üç nargile içer.

Demek hepsi on bir kişi. Garson sigara dumanından kızaran gözlerile acı acı bu on bir kişiye bakıyor. Ne zaman çıkıp gideceklerini hesaplıyor.

Sabahın yedisindenberi ayakta. Gündüzün cıvcıvlı saatlerinde sağa, sola koşmak neyse ki!. Onun zevki bile var. Fakat dükkânlar kapanıp ortalıktan el etek çekildikten sonra gelen şu bir kaç gedikli müşteri yok mu adamcağızın hayatını zehir ediyor.

Patronun umurunda mı?. Akşam olunca çekmeceyi boşaltıp evinin yolunu tutar. Onun gibi namuslu garsonu bulduktan sonra gözü arkada kalacak değil ya!.. Zaten o saatten sonra kahveye kimler gelir, kaç paralık alışveriş olur, hepsini bir, bir bilir kerata!..

Şu yok olası müşteriler de gelmese kepengi kapar, o da evine yollanırdı. Ama Tanrının günü bu herifler gece yarısına kadar kraethaneden çıkmak bilmezler ki!.. Evleri mi yoktur, akılları mı?

Salonun havası sigara, nargile dumanından öyle bozulmuş ki küçük bir çocuk getirilse yarım saatte boğulur. Rahatsız olsunlar da bir an evvel defolup gitsinler diye ne bir pencere açtığı, ne bir kapı araladığı var. Ama berikiler dünyanın farkında değiller. Olsalar şu zıkkım sigaranın birini söndürmeden birini yakmazlar.

Saat onu yirmi geçiyor. Garsonun gözleri küçüldükçe küçüldü. İçinde sonsuz bir sabırsızlık. Şeytan diyor ki şu saplı süpürgeyi al, müşterileri kovala!.. Dumandan göz gözü gormuyor... Oyun oynayanlarla konuşanlara boş ver! Ya şu kör ışıkta hâlâ mahkeme röportajı okuyan moruğa ne demeli?.

Gazinoda bu kadar sıkıldığını hiç bilmiyordu. Düşündü, taşındı. Baktı ki tavla oynayanların arka arkaya sıralanan partileri bitip tükenecek gibi değil. Sözde kumar yasak ama onlar bir kırmızısına oynuyorlar. Hep bir taraf yeniyor. Yenilen hemen:

— Bir daha!

Deyip pulları sıralamağa başlıyor. Öteki de yarı yüzü tutmadığından, yarı tamahından başlıyor zarları sallamağa...

Yine yeni bir partiye başlarlarken yanlarına sokuldu. Yenilenin arkasına geçti. Sordu:

— Kaç parti oldu??

— Beş!

— Bâri bir kim verdisine oynayın!..

Kaybeden bu fikri pek parlak buldu. Öteki kazanacağına o kadar güveniyordu ki hiç düşünmeden kabul etti. Oyun başladı.

Garson demindenberi kaybedenin baş ucunda, karşıdakini kızdırmayacak şekilde akıl öğretiyor, âdeta oyunu idare ediyordu. Şans da döndü. Ne dersiniz, adamı süpürüverdiler.

Kazananın da, kaybedenin de yüzleri patlıcan gibi morarmıştı.

— Artık yeter!.

Diye tavlayı kapattılar. İçtikleri kahvelerin, her parti başında gelen lokumların parasını verdiler. Lâz Memiş gibi:

— Allahaısmarladık!.

Deyip çıktılar.

Garson bu Allahaısmarladığın, öbür müşterilere yatmak zamanı geldiğini hatırlatmayacağını bilirdi. Bu sefer prafa oynayanların masasına yanaştı. Bu oyuna karışmak daha zordu ama yirmi senedir gazinolarda garsonluk etmiş bir adam için!..

Biraz sonra oyuncular arasında bir kavga çıktı. Oyun bozuldu. Münakaşa ağız dalaşına varırken hemen araya girdi:

— Hepiniz haklısınız!. dedi. Çok yoruldunuz da ondan. Bana kalırsa sinirli sinirli oyuna devam etmeyiniz. Malûm ya bütün cinayetler böyle olmadık münakaşalardan çıkıyor. İnanmazsanız Sadık beye sorun!.

Mahkeme röportajlarını okuyan müşteri kendi adının çağırıldığını duyunca başını kaldırdı.

— Değil mi bey baba?.. Oyun için kavga edilir mi?. Alt tarafı kâğıt!.. Geçen gün gazete ne yazıyordu? Beşiktaşta bir kasap bir maça kızı yüzünden eniştesini bıçaklamış!.

Oyuncular dişlerini sıkaraktan zorla gülümsediler:

— Ne münasebet canım? Onlar ayak takımından adamlar.

— Estağfurullah... Hatırınıza bir şey gelmesin!.. Ben gazetenin yazdığını naklediyorum.

— Neydi bizim hesabımız?.

— Üç kahve, altı lokum!..

Soran:

— Bende kaldı!.

Dedi. Öbürleri isyan ettiler:

— Yok, yok!.. Vallahi olmaz. Oyun bitmedi.

— Ben de kabul etmem.

Garson araya girdi:

— Öyle ise herkes kendisininkini versin.

— Hah, bu olur işte!.

Verdiler, gittiler.

Sıra gazete okuyucusuna gelmişti. Onun yanına gitti:

— Bey baba, sen de benim gibi mahkeme yazılarına meraklısın!. dedi. Ben bugün hepsini hatmettim. Bak anlatayım sana!.

Başladı. Yedi gazetenin yedisindeki mahkeme yazılarını da bir çırpıda anlatıverdi. Ama bu hikâyeler sahiden yazılı mı idi, yoksa uyduruyor muydu bilmem?

İhtiyar pek memnun oldu. İşi çabuk bitmiş bir adam gibi neşe içinde kalktı, gitti.

Saat on ikiye geliyordu, Dört siyasetçinin münakaşası almış yürümüştü. Bir neticeye bağlanacağa da benzemiyordu. Gitti, biraz da onları dinledi. Bir aralık:

— Baylar, dedi, müsaade eder misiniz ben de âcizane fikrimi söyliyeyim?..

— Hay hay!.. Demokrasi var. Asıl senin gibilerin fikri ehemmiyetli!...

— Estağfurullah!. Yalnız bana öyle geliyor ki bu parti münakaşalarının hepsi boş.

— Neden?..

— Neden olacak?!. Hangi partiden olursa olsun, herkes memleketin ilerlemesini, milletin rahatını ister. Öyle değil mi?

— Tabi!.

— Böyle olunca boşu boşuna çene çalmağa, yahut kavga etmeğe ne lüzum var?!. Herkes elinden geldiği kadar çalışır, vatan borcunu yerine getirir. Gelelim seçimde kim kazanacak? Herif berbere sormuş: "Saçım ak mı, kara mı?„ O da: "Şimdi önüne düşünce görürsün!„ demiş. Kimin kazanacağını yakında göreceğiz!.

Garsonun bu lâfları, yorgun kafalara öyle derin, öyle hikmetli geldi ki içlerinden biri:

— İşte bir halk filozofu!.

Diye bağırmaktan kendini alamadı. Garson da bu fırsattan istifade ederek, araya bir lâf daha katıverdi:

— Galiba yarın sabah, radyo bütün partilerin adaylarını ilân edecekmiş.

— Sahi mi?.

— İki müşteri konuşuyorlardı, öyle bir lâf kulağıma çalındı.

— Sabahleyin mi dediler?

— Evet!.

— Öyle ise gidip yatalım. Yedi kırk beş ajansını kaçırmamalı!.

Daha onlar kapıdan çıkarlarken masaların üstünü topladı. İskemleleri birbirine takıp masaların üstüne koydu. Yeri suladı. Süpürgeyi alıp temizlemeğe başladı. Nargile tiryakisinin oturduğu köşeden başka temizlenme-

dik yer kalmadı. Nihayet onun önüne gelip:

— Bayım, siz lûtfen şu yana teşrif edin de altınızı süpüreyim! dedi.

Adam ciddiyetini bozmadan:

— Ben zaten gidiyorum! dedi. Sabah için bana güzel bir lüle hazırla!.

—Başüstüne efendim!.

O da çıktı. Garson derin bir oh çekti. Beş dakika içinde işini bitirip kapıları kapadı. Gecenin nemli havası ıslak bir mendil gibi yüzünü sildi. Bu akşam biraz erken kurtulmuştu. Memnun, mesut, neşeli yürümeğe başladı.

Elleri cebinde, başı yukarı kalkık, dudaklarında bir şarkı:

"Bir ihtimal daha var!„

Yavaş yavaş yürürken saat ikiye kadar açık duran gazinolardan birinin önüne geldi. Pencereden bakınca simsar Mehmedi gördü. Onu görünce de büsbütün keyiflendi. Hemen içeri daldı:

— Merhaba Mehmet!

— Merhaba!.. Erkencisin maşallah!.

— Bu akşam öyle oldu. Kırk yılda bir akşam da biz adam gibi yaşayalım yahu!.

Ve sigara dumanından ucu bucağı görünmeyen gazinonun derinliklerine bakarak orada boş bir masa seçti:

— Sen var mısın, dedi, şimdi bir parti bilârdoya?.

Çalapala

HARP ÇOCUĞU

Tedavi vesilesile ailece Avrupaya gitmişlerdi. Hastaneden başka her yere gittiler bu arada hayvanat bahçesini de ziyaret ettiler. Orada dolaşırken sekiz yaşındaki çocukları, hayvanlardan birini göstererek sordu:

— Bu ne babacığım?

— Kitaplarda resmini görmüştün ya, yaban eşeği!.

Çocuk hayran hayran baktı:

— Ne güzel kamuflaj yapmış! dedi.

OH OLSUN!

Sofrada, bay yemeğe çatalı sokar sokmaz yerinden fırladı. Karısına:

— Yine yemekte bir saç!

Diye bağırdı. Bayan gerdan kırarak cevap verdi:

— Oh olsun! Saçlarımı frize yaptırtmaz mısın?!.

KARİKATÜR

İDAREHANESİ

İstanbul, Ankara caddesi Acımusluk sokağı No. 7. Telgraf: İstanbul KARİKATÜR. Telefon: 23031.

ABONE ŞARTLARI

Türkiyenin her tarafı için Seneliği 750, altı aylığı 375 kuruştur.

Ecnebî memleketler için seneliği 1200, altı aylığı 600 kuruştur.

İdarehaneye gönderilen yazı ve resimler, basılsın basılmasın geri verilmez.

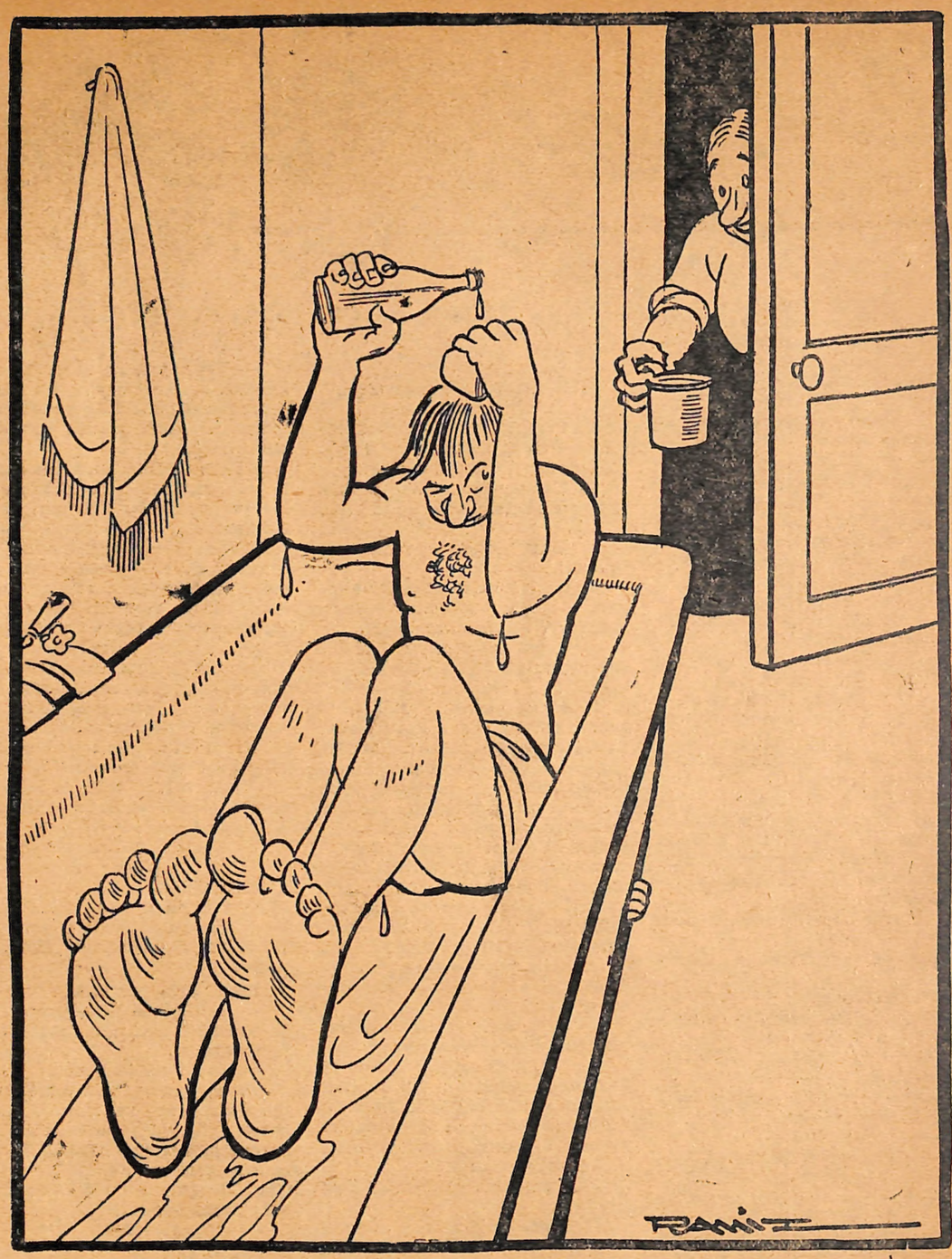

SUSUZ İSTANBUDA TEMİZLİK...

Kadın — Efendi, korkma elindeki suyu bol bol kullan... Bir maşraba su da komşulardan ödünç aldım!..

Gidip Gelmemek Var

Kapanınca bu hafta Büyük Millet Sarayı
Milletvekillerimiz terketti Ankarayı.

Seçilmiş oldukları yerlere dağıldılar,
Seçmesinler, dilerim, zorla aktan karayı!

Son celsenin resmini görünce dergilerde
Duydum içimde birden kanayan bir yarayı:

Çoğu düşünceliydi gördüğüm çehrelerin,
Hepsi hissetmiş gibi yakın muhatarayı...

Kimi göğüs geçirir, gelip göremem diye
İki ay sonra tekrar bu güzel manzarayı;

Kimi der ki, gelip de görsem bile bulamam
Bir hayli dostlarımı ben arayı arayı!

Gidip de gelmemek var, gelip de bulmamak var
Mesele mevkidedir, kim ne yapsın parayı?

Tek fırka parlamıştı ufkumuzda ay gibi;
Vakti gelince kırpıp yıldız yaparlar ayı...

Seçilenler salonda, seçilmeyenler artık
Samiin locasından dinler münazarayı.

Herkes aslan kesilmiş, koşar bir av peşinde;
Deli Ozan yan gelip seyreder Marmarayı!.

Deli Ozan

Yaz Bulutu

MİZAHÎ ROMAN

Yazan: Ragıp Şevki Yeşim

— 11 —

— Canım durun bakalım, Ali bey ağabeyimize iyice anlatamadık.

Yusufun yüzünde o çok bildiğim lânet hal vardı. Kapıya doğru yürüdü, homurtulu bir sesle söyleniyordu:

— Domuzdan kıl koparmak sevaptır amma, böylesi değil, bu domuzu da geçti.

Belediye reisi de, müdür de, Hacı Murtaza da, belediye başkâtibi de dehşetle bir bana, bir de Kadının Yusufa baktılar.

Ben ayağa kalktım:

— Haydi, Yusufun lâfını dinleyin de, varın dışarı çıkın!.

Hacı Murtaza kıpkırmızı kesildi:

— Kovuyon mu Ali efendi?

— Evet, kovuyorum!

— .....

— Min gayri haddin biz bunu gabul edemeyiz!.

Hepsi de davrandılar, kapıya doğru yöneldiler. Ben arkalarından rahat rahat baktım. Kadının Yusuf hepsine yol vermiş, arkada kalmıştı. O da çıkmağa hazırlanırken:

— Ulan Yusuf! diye seslendim.

Şaşırdı, durakladı, dönüp baktı.

Pis pis sırıttım:

— Yusuf be, ulan ciğerparene ne de çabuk kızıyorsun? Seninle az dert mi, gasavet mi çekmedk?

— .....

— Kaç akşam beş kuruş kahve parasının sıkıntısını çektik.

— ? ? ! !...

— Gel buraya, şaşırma...

— ? ? ! !...

— Canım gelsene... Gel gel, al şu paraları. (Masanın üstündeki destelerden bir kaçını önüne attım. (Allah âlem 20 - 30 bin lira vardı) Al şunları, ne edersen sen et kasabada. Paranın hesabını kimseye verme... Çeşme mi yaptırırsın? Yol mu yaptırırsın? Sen bilirsin gayri... Lâkin memuriyetten de çekil, kendi işini kendin gör! Hadi hadi al!...

Kadının Yusuf şaşırmıştı:

— Aman Ali ef... ef... bey... ben....

— Canım beyliği de nereden çıkardın? Sen bugün var kasabaya git, haftaya da ben geleceğim, kasabada bir dolaşırım, ne lâzımsa ben de yaparım.

Kadının Yusufun yüzü şaşkınlıktan allak bullak olmuştu. Bir paraya, bir de bana baktı, sonra birdenbire banknotları kaptı:

— Bak A.. A.. Ali, şaka yapma...

— Şaka değil be...

— Hani şaka ise... Ben... Bunları vermem sana geri...

— İyi ya canım...

— Vallahi vermem, çünkü... Hani böyle oyun olmaz!

— İyi ya işte, verdim gitti.

— Bunlar hepsi benim mi?

— Elbette...

— İstediğimi yapar mıyım?

— Tabiî...

— Kimse bana karışmaz mı?

— Tabiî karışmaz!.

Kadının Yusuf, o eskiden, bir arada düşüp kalkarken yaptığı gibi, birdenbire ince bir sesle:

— Hooooy bre gara gız! diye bağırarak sıçradı ve hızla kapıdan fırladı.

— Hay köftehor, dedim. Pek sevindi!

Fakat dışarıdan birdenbire bir gürültü koptu. Kadının Yusuf âvazı çıktığı kadar haykırıyordu:

— Ülen bana verdi be! Lâf anlamıyonuz mu? Ülen benim bu paralar! Bana verdi ülen!..

Belediye reisinin, Hacı Murtazanın sesleri birbirine karışıyordu. Sesler karıştıkça uğultu, gürültü, bağırışma da artıyordu. Nihayet o hale geldi ki, bir anda koca apartımanın yıkıldığını sandım, korkudan titremeğe başladım. Bu korku ile yerimden kalkmağa hazırlanırken birdenbire kapının iki kanadı birden ardına kadar açıldı ve beşi birden, hepsi de biraz evvelkinden daha büyümüş, daha şişmiş bir halde göründüler. En önde, sırtını bana vermiş, ellerini diğer dördünün üzerine açmış Kadının Yusuf vardı:

— Yapmayın, elinizi kana bulamayın! diye haykırıyordu.

Kan mı?.. Kan ha!.. Demek ki öldürmeğe geliyorlardı!. Aman Allahım, bu ne büyük talihsizlik? Bu kadar bin liralık adam olayım da beni öldürsünler ha?. Fakat...

Belediye reisi:

— Namussuz kerata!. diye haykırdı.

Bir anda saldırdılar, Kadının Yusuf devrildi, dördü de bir arada üzerime geliyorlardı. Sıska başkâtip bile arslan kesilmişti:

— Kafasını ezelim! diye bağırıyordu.

Hacı Murtaza kollarını sıvamış, iki eline iki ekmek bıçağı, ağzına da bir kama almıştı:

— Ciğerlerini söküp gözlerini oyalım! diye haykırıyordu.

Ben, bir anda, her şeyin olup bittiğine, sonumun geldiğine hükmettim:

— Yapmayın kardeşler!

Diye bağırmak istedim. Fakat dördü de kudurmuş bir köpek sürüsü halinde, bir çığ gibi üzerime çullanıverdiler. Hacı Murtaza :

— Vur melûna!.

Diye haykırdı ve sırtımda birdenbire müthiş, büyük, ölüm acısına benzer bir acı duyarak.....

. . . . . .

. . . . . .

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

— I —

Perşembenin gelişi çarşambadan belli olur.,, Atalar sözü

Yerimden fırladım, canhıraş bir çığlıkla haykırdım:

— Yapmayın, Allahaşkına dokunmayın, öldürmeyin, ne isterseniz vereceğim... Kaç bin lira isterseniz... Allah aşkına, ayağınızın altını.....

Kafam şiddetle tahtalara çarptı, ellerim, ayaklarım tutunacak bir yer bulamadı, kendimi yerde buldum.

Gözlerimi açtığım zaman döşemelere dayalı şakaklarımın altında bir tekerlek gürültüsü duydum. Aman yarabbi, acaba ölüyor muydum? Ölüm bu muydu? Böyle bir takım seslerle, hele böyle yolculukta duyulan seslerle ölüm yolculuğuna mı çıkılırdı?

— Heyyy, deliganlı, ülen ne oluyon be? Gaçırıyon mu be?.

Karşımda hayal meyal bir köylü gölgesi görüyordum. Hayır, bu bir köylü değildi, belki de mezarcı idi. Nerede ise üzerime toprak dökmeğe başlayacaktı.

— Amaaaan! diye inledim.

İkinci bir gölge, iri bir gölge üzerime iğildi:

— Deli mi ne bu fukara? Ülen ikidir böyle uykusundan sıçrıyor! İyi saatte olsunlara mı uğramış nedir?

Köylü daha çok eğildi:

— Hele bi yol bana yardım it de, şuncağızı galdıralım, gıçını bir yere goyalım.

— Haydi, tut öyle ise...

Yavaş yavaş kaldırıldım ve tahta bir sıraya kondum. Başım kazan gibi idi, gözkapaklarım kurşun gibi ağır ve halsizdi. Uyumak istiyordum. Fakat kulaklarımdaki uğultu bir türlü beni rahat bırakmıyordu...

— Ah ah! dedim.

Köylü güldü:

— Ne oldu ülen, Ürya mı gördün?

— Ah, bana ilişmeyin!.

— Düşündekiler vardı getti gayri... Gel hele, aklını başına topla!..

— Neredeyim ben?

— Ülen İzmite geliyoruz be!. Seni gasavet basmış!.

Başımı arkaya dayarken, kendime biraz gelebildim. Gözlerim pencerelere takıldı. Camın arkasından da evvelâ bir duman tabakası, kalın bir halat halinde akıyordu. Sonra bu halat açıldı. çözüldü, yerine bir takım şekiller ağaçlar, direkler, teneke kulübeler ve tarlalar geçti.

Evet, trende idim ve İstanbula gidiyordum. Köylü ihtiyar karşıma oturmuş, dikkatle bana bakıyordu.

— Fena bir rüya görmüş olacağım! dedim.

— Öyle olacak zahir... Lâkin gabahat sende be, gorhulu ürya görmektense uyanık durmak hayırlıdır.

— Ne bileyim işte, yorgun olacağım.

— Gasavetin var senin be deliganlı, ülen anan mı zıbardı, buban mı irahmetlik oldu?

— ...

— Söyle be, açılırsın ülen!... Yohisem mamurluktan mı oldun?

— Hayır, hayır, hiç bir şey değil, sadece bir rüya işte...

— Ülen bir şey de yimedin ki, garnın tıhandı da irahavet geldi!

— Hayır, hayır...

— Gafanın içinde senin garışıklık var gayri... Başka ne ola ki... Bir çoh şeyler düşünüyon!.. Garma garışık, hani doluya goyiyon almayo, boşa goyiyon dolmayo!..

— Vallahi bilmem ki!..

— Velâkin bizim irahmetlik gayin buba derdi ki, korkulu ürya hayra sebep... İnşaallah seninkisi de hayırlı olur. Kul kula sebep, cümleye Allah sebep... Benden sana nasihat: Gafanı çohça yorma, gayri iş varacağına varır. Bizim Karakayalarda bir İrecep vardı, goca deliganlı idi, velâkin gafadan yana gayri müsellâh... Elinden sazı düşürmez, ha babam şarkılar düzerdi. Gününü gecesisini dere boyunda, dağ başında geçirirdi. Sonradan vardık öğrendik ki, köyden Sarı Emin ağanın gızına yahmış abayı... Marmara çırası gibi yanar yanar gavrulur fukara... Böyle böyle gafasına bir şeyler musallat oldu, sülük gibi yapıştı galdı...

— ?...

— Varır dağa çıhar, gafasından gurar babam gurar: "Emin ağa bana dese ki, var gel saga gızı verdim, dese... Ben de gızı almağa galhsam, velâkin Emin ağa dese ki... Var garlı dağın ardındaki saraydan altın yüzüğü getir dese... Ben de galhsam, getsem, canavarlarla döğüşsem, altın yüzüğü alıp getirsem, Emin ağa baga dese ki...

Köylü gevrek bir kahkaha attı :

— İrecebin her gün gafasında bir şey... Hani yaz geldi mi, bir çeşit bulutlar da gelir... Ortalıkta günlük güneşlik her yanı yandım Allah gavururken bulutlardan biri gelir, güneşi gapar, ortalığa serinlik gelir gibi olur, velâkin bulut gitti mi de ısıcak gafanın içini gavurur durur babam gavurur, eskisinden çoh yakar insanı...

— Yaz bulutu!

— Ne sandın? Sonram bu çeşit bulutların bir de yağmurlusu vardır, geldi mi, bazı defa yağmur da düşürür. Oh, cıbıl cıbıl, yağ mübarek yağ... Velâkin bir dakika geçmez, rahmet kesilir, ortalık durur. Topraktan bir ısıcaktır çıkar, bir ısıcaktır çıkar, eh gayri dayanamazsın, gaçacak delük ararsın.

— Yaz bulutu ha!.

Köylü dikkatle yüzüme baktı:

— Bizim İrecebin başına gelen de buydu... Gafasından daldı mı gayri, tatlı tatlı düşünür, lâkin kendine geldi mi de fukara pek uyuz eşeğe döner!. **Arkası var**

Fredo Çocuk pudrası

Yeni doğan çocuklarda sık sık görülen pişik, kızartı ve sivilceleri katî surette geçirir. Masajda, deniz banyolarında ve terlemeden hasıl olan bilcümle kızartıları izale eder, traştan sonra cilde taravet ve yumuşaklık verir.

ECZANE ve PARFÜMERİ

Mağazalarında satılır.
Toptan satış Tel: 21192

AYLIK
ANSİKLOPEDİ

KÜTÜPHANENİZİN EN DEĞERLİ ESERİ OLACAKTIR.

NİÇİN
Yeni Tokalon
Pudrasını
KULLANIYORUM

Prenses
ALLA TROUBETSKOY
Eşbabını anlatıyor:

- Onun bir çok cazip ve yeni renkleri vardır.
- O, bütün kullandığım pudralardan daha ince ve daha hafiftir.
- Ondaki hakiki çiçeklerin nefis kokusuna perestiş ediyorum.
- O bütün gün sabit kalır. Çünkü terkibinde başka hiç bir pudrada bulunmayan Krema köpüğü vardır.
- Yağmurlu, rüzgârlı havaya rağmen Yeni Tokalon Pudrası tenimi daima terü taze muhafaza eder.
- Eminim ki her ne bahasına olursa olsun bundan daha iyi bir pudra bulmak imkânı yoktur.

TÜRK MEŞHURLARI
ANSİKLOPEDİSİ

Edebiyatta, Sanatta, İlimde, Harpte, Politikada ve her sahada şöhret kazanmış olan TÜRKLERİN HAYATLARI ESERLERİ

YAZAN:
İBRAHİM ALÂETTİN GÖVSA

Bu emsalsiz eser ta namlandı. Eksik fas külleriniz varsa bayiini vasıtasile tedarik edini ve hususî surette ima ettirdiğimiz lüks cil kapaklarile mücellidinize ciltlettiriniz.

Türk Meşhurları Ciltleri

Nefis bir surette ciltli olarak piyasaya çıkmıştır. Fiyatı: Türkiyenin her tarafında (9) liraya satılacaktır. Bu emsalsiz eserden kütüphanenizi mahrum etmeyiniz ve şimdiden bayiinize sipariş ediniz. (9) liralık posta havalesi gönderenlere ciltlerimiz taahhütlü olarak kırılmaz ambalâj içinde gönderilir.

YEDİGÜN NEŞRİYATI

— **EVDE saklanan paralarla İkramiyeli Aile Cüzdanına yatırılan paralar arasındaki farklar nelerdir?**

— **İkramiyeli Aile Cüzdanına yatırılan paralar, cebinizde imiş gibi daima emrinizdedir.**

Üstelik, EV ve PARA ikramiyelerinde de talihinizi denemek fırsatını kazanırsınız. Ayrıca hesabınızdaki paraya faiz yürür.

Eğer şimdiden paranızı İkramiyeli Aile Cüzdanına, yatırırsanız 9 Eylüldeki 5.000 liralık ikramiyeli kuraya da girersiniz.

Öyle ise niçin paraları evde saklamalı?
YAPI ve KREDİ BANKASI A. Ş.

TURAL
KOMPRİMELERİ

Öksürüğe ve Bronşite Karşı

Sahibi ve U. Neşriyat Müdürü: Sedat S.
Basıldığı yer: Yedigün Matbaası

Karikatür

TOMBUL TEYZE GÜNEŞ BANYOSUNDA :

Sıska dayı — Fazla yandım galiba, güneş çarpacak di ye korkuyorum...
Tombul Teyze — Güneşten evvel ben çarpacağım gali ba, sen ondan kork!..

T.T POSTASI

Vezirköprü: Cemal Güneş :

S — Biliyorum ki siz spor mütehassısısınız, ben de sizin gibi spor mütehassısı olmak istiyorum. Acaba ilk defa size mi müracaat edeyim? Yoksa tahsilimi göreyim de sizin gibi bir Tombul Teyze mütehassısı mı olayım? Ne dersin ben bu işe akıl erdiremedim gitti.

C — Tahsilinizi bitirmeden koşu sporlarında ihtisas yapınız. Tahsilinizi bitirip Tombul Teyze mütehassısı olursanız kaçmak için lâzım olur!

Karacasu: Se. Alpbaz :

S — Hangi partidensiniz? Siz veya kocanız mebus seçimi için adaylığınızı koyacak mısınız? Adaylığınızı koyarsanız acaba ikiniz de kazanır mısınız?

C — Halk Partisinin kapısı kalabalık olduğu için giremedim, Demokrat partinin de daha beni almağa müsait yeri yokmuş. Bu sebepten kocamla ikimiz bir parti kurduk. Gülmeyin... Benim gibi bir liderle kocam gibi bir üyesi olan iki kişilik bu partinin bazı yeni partilerden bir misli âzası var demektir! Kazanacağımızdan emin olduğumuz için adaylığımızı koyacağız. Herkesin bizi sevdiğine kaniiz. Hiç olmazsa halkın yüzünü güldürüyoruz!